

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Investeren in monumenten: Verdieping financieel kader

ERM Informatiebijeenkomst
21 mei 2019

Frank Vehof

Onderwerpen

- Overzicht van financiële middelen voor rijksmonumenten
- Woonhuisregeling
- Restauratieregeling 2019 – 2020
- Subsidie voor 12 bijzondere projecten
- Ontwikkeling van de SIM

Overzicht middelen rijksmonumenten (1)

Incidentele middelen Regeerakkoord:

- Restauratieregeling 2018 (€ 30 mln.)
- Restauratieregeling 2019-2020 (€ 60mln.)
- Joods en Klinkend erfgoed (€ 5 mln.)
- Subsidie voor 12 bijzondere projecten (€ 35,5 mln.)
- Herbestemmingsregeling (€ 0,5 mln. voor energiescans)
- Revolving fund+ (€ 30 mln.)

Overzicht middelen rijksmonumenten (2)

Structurele middelen per jaar:

- Sim (€ 62 mln.)
- Woonhuissubsidie (€ 50 mln.)
- Restauratiemiddelen via provincies (€ 20 mln. + €20 mln.)
- Herbestemmingsregeling (€ 2,4 mln.)
- Revolving fund (totaal € 350 mln.)
- Revolving fund+ (totaal € 155 mln.)

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Woonhuissubsidie

Beleidskader
instandhoudingsubsidie
woonhuis-rijksmonumenten

Woonhuissubsidie vervangt fiscale aftrek

- Nu:
- 1) Woonhuissubsidie (aanvraag achteraf)
 - 2) Versterking Sim (voor niet-woonhuizen) 50 → 60%
 - 3) Restauratiefondshypothek 70 → 100%

Met als doel:

- 1) Geld voor onderhoud en restauratie van monumentale onderdelen van rijksmonumenten
- 2) Vereenvoudiging belastingstelsel

Wie kunnen subsidie aanvragen?

Eigenaren van rijksmonumenten
met een woonfunctie

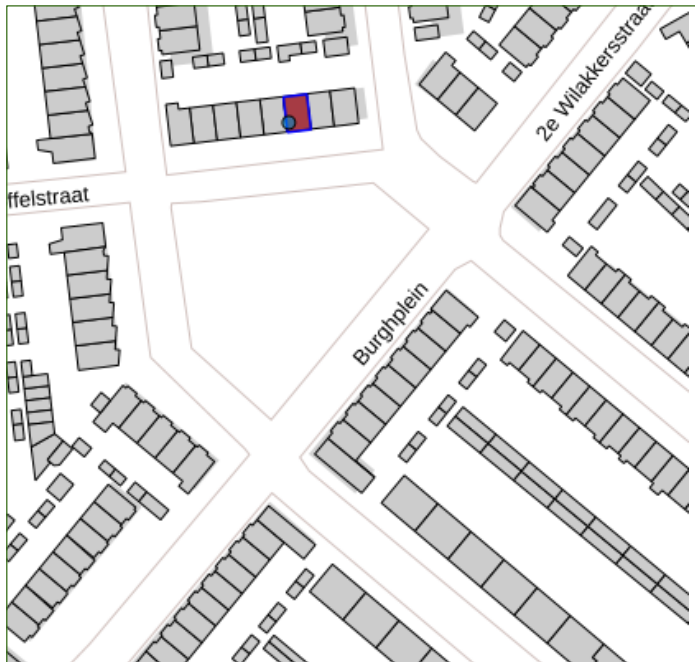
1. Particuliere eigenaren
(natuurlijke personen)
2. Aandeelhouders van
transparante
Natuurschoonwet (NSW)-BV/
-NV

Wanneer is er sprake van een woonfunctie?

Het gaat om de *Huidige* woonfunctie, check in [Basisregistratie Adressen en Gebouwen \(BAG\)](#)

Resultaat
Burghplein 5 Eindhoven

Pand

ID	0772100000276920
Bouwjaar	1938
Status	Pand in gebruik

Verblijfsobject

ID	0772010000733413
Gebruiksdoel	woonfunctie
Oppervlakte	164 m2
Status	Verblijfsobject in gebruik

Nummeraanduiding

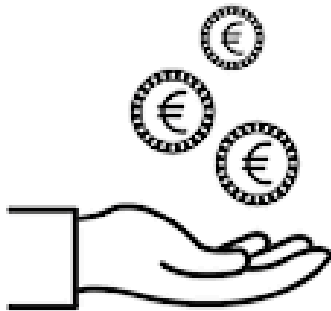
ID	0772200000016611
Postcode	5614BA
Huisnummer	5
Huisletter	
Huisnummer toev.	
Status	Naamgeving uitgegeven

Subsidie

Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten bepaalt welke kosten subsidiabel zijn.

Het subsidiepercentage voor kosten die worden gemaakt in 2019 en 2020 (en waarvan de subsidieaanvragen in 2020 en 2021 worden ingediend) bedraagt 38%.

Subsidie

Geen drempelbedrag

Geen maximum

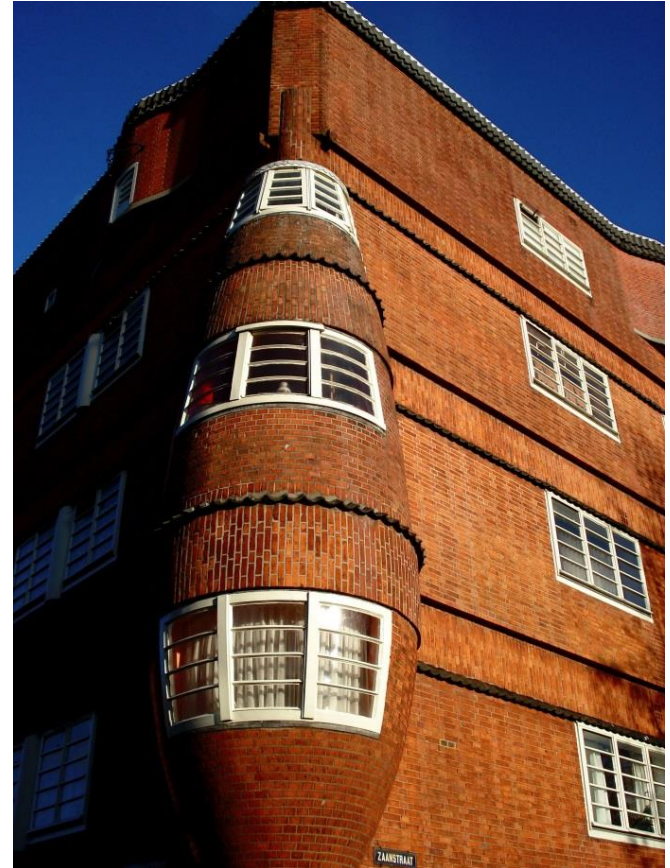
Wanneer aanvragen en beschikken?

Van 1 maart tot en met 30 april van jaar volgend op uitvoering werkzaamheden. Dus achteraf.

Eén aanvraag per jaar, per eigenaar

Digitaal via subsidieportaal op www.cultureelerfgoed.nl

Vanaf 1 augustus beschikking

Benodigde documenten

Aanleveren bij aanvraag:

- Gespecificeerde facturen of gespecificeerde getekende offerte en termijnfacturen.
- Bij een aanvraag met meer dan € 70.000 aan kosten dient een inspectierapport van de situatie voorafgaand aan de werkzaamheden te worden toegevoegd.

Achter de hand houden:

- Foto's van vóór en na de werkzaamheden
- Overeenkomsten
- Betaalbewijzen

Vereisten aan het inspectierapport

- Opgesteld door een ter zake deskundige persoon of instantie
- Is niet ouder dan 4 jaar op het moment van aanvraag
- Geeft inzicht in:
 - de staat van het monument voor de start van de werkzaamheden;
 - de gebreken van het monument voor de start van de werkzaamheden;
 - de oorzaken en mogelijke gevolgen van die gebreken;
 - adviezen over de uit te voeren werkzaamheden in volgorde van urgentie en over de termijn van uitvoering.

Overgangsregeling

Voor wie?

Particuliere eigenaren van rijksmonumenten (dus ook niet-woonhuizen) die vóór 2019 verplichtingen zijn aangegaan voor een onderhoudsproject.

Waarvoor?

- Drukkende onderhoudskosten van in 2019 uitgevoerd deel van het onderhoudsproject, waarvoor geen woonhuissubsidie mogelijk is.
- Drukkende onderhoudskosten van in 2018 uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden, die in 2019 zijn betaald.

Subsidiepercentage: 38% van de drukkende onderhoudskosten

Meer informatie en hulpmiddelen

Website cultureelerfgoed.nl

- Onderwerp [Subsidie woonhuismonumenten](#)
- [Samenvatting leidraad subsidiabele kosten](#)
- [Checklist](#) voorbereiding aanvraag subsidie
- Bericht woonhuiseigenaren, over ontwikkelingen en belangrijke data. Inschrijven [via website](#)

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Restauratieregeling 2019-2020

Subsidieregeling restauratie
rijksmonumenten 2019-2020

Subsidieregeling op hoofdlijnen (1)

- Open regeling
- Voor 1 rijksmonument of samenstel daarvan
- Vanaf € 2,5 miljoen restauratiekosten (= subsidiabele kosten volgens de leidraad)
- Toekenning op basis van 'laagste restauratiekosten eerst'
- Subsidiabel zijn:
 - ✓ Restauratiekosten
 - ✓ De kosten van een verduurzamingsadvies

Subsidieregeling op hoofdlijnen (2)

- 'Lenen waar het kan, subsidie waar het moet'
- Hogere subsidie bij verbeteren duurzaamheid, toegankelijkheid en bij een meervoudige opgave

Project > 2,5 M	subsidie	max
Restauratie	30%	30%
duurzaamheid	40%	70%
toegankelijk	10%	80%
Meervoudige opdracht	10%	90%

Tijdslijnen

Aanvraagronde 2019

- 17 mei: Publicatie Regeling
- begin juni: Aanvraagformulier beschikbaar
- 1 jul-16 sep: Aanvraagperiode
- 14 februari: Beschikken

Als meer dan € 10 mln. budget resteert, dan nieuwe aanvraagperiode van 15 aug - 16 sept 2020.

'Lenen waar het kan, subsidie waar het moet' (1)

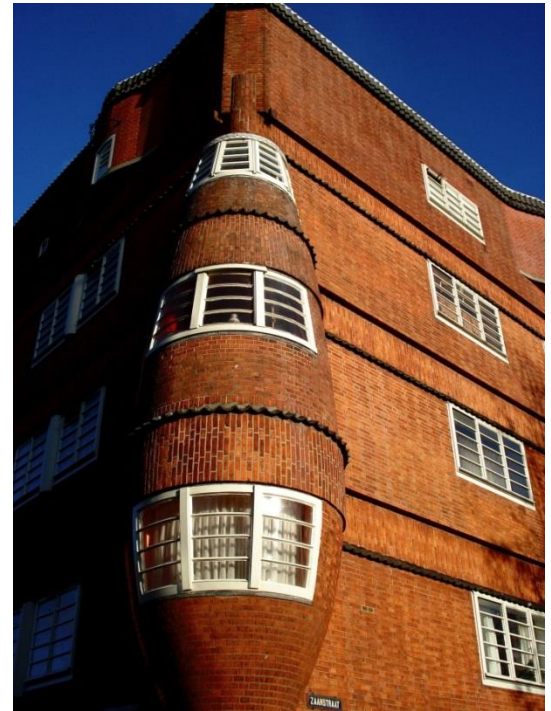
- Vóór het indienen van een subsidieaanvraag een Restauratiefondsplus-hypothek aanvragen bij het Restauratiefonds
- Restauratiefondsplus-hypothek:
 - Hoogte is maximaal de restauratiekosten
 - Lage rente (1% of 1,5%)
 - Looptijd maximaal 30 jaar
 - Annuïtaire aflossing
- Eerst wordt gekeken welk deel van de subsidiabele kosten de eigenaar kan lenen bij het Restauratiefonds. Over het restant van de subsidiabele kosten wordt subsidie verstrekt

'Lenen waar het kan, subsidie waar het moet' (2)

Voorbeeld berekening

Subsidiabele kosten:	€ 3,0 miljoen
Lening NRF:	<u>€ 1,0 miljoen</u>
Restant:	€ 2,0 miljoen
Subsidiepercentage 70%	
Subsidie:	€ 1,4 miljoen
Zelf financieren:	€ 0,6 miljoen

Duurzaamheid

- 40% extra subsidie als aanvrager het monument verduurzaamt
- Extra indieningsvereisten:
 - Rapporten inzake bouwhistorische en cultuurhistorische aspecten
 - Verduurzamingsadvies
 - 'Verduurzamingsplan', afhankelijk van route
 - Verklaring energiebesparing rijksmonument
- 2 routes om verduurzaming aan te tonen:
 - 14 punten halen op de 'Maatregelenlijst', *of*
 - Aantonen dat 75% energiebesparing wordt gerealiseerd

Verbeteren toegankelijkheid monument

10% extra subsidie bij verbeteren van de toegankelijkheid

2 routes (A of B):

- A. Verbeteren van toegankelijkheid voor mensen met een visuele of motorische beperking:
 - Toegankelijke entree en toegankelijke toiletten
 - Toegang tot de producten en diensten die worden aangeboden

- B. 50 dagen extra openstelling voor het publiek per jaar

Meervoudige opgave

10% extra subsidie als er sprake is van een meervoudige opgave

2 vereisten:

- Investering in restauratie van cultuurgooderen die behoren tot het interieur van het monument. Investering bedraagt minimaal 5% van de restauratiekosten in het gebouwde monument.
- Investering in een groen monument dat onderdeel is van het rijksmonument of daarmee een samenstel vormt. Investering bedraagt minimaal 10% van de restauratiekosten in het gebouwde monument.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Subsidie voor 12 bijzondere projecten

Ondersteuning voor grote monumenten

- Monumenten die belangrijk zijn voor de geschiedenis van Nederland
- Stabiele financiële ondersteuning voor een langere periode
- Geschikt maken voor de toekomst:
 - Restaureren
 - Verduurzamen
 - Toegankelijk maken

Starten met 12 projecten

- Artis, Amsterdam
- Blijdorp, Rotterdam
- Abdij Rolduc, Kerkrade
- Kathedraal Sint Jan, Den Bosch
- Synagoge en Beth Haim, Amsterdam
- Kasteel Amerongen, Amerongen
- Kasteel Middachten, Rheden
- Museum Boijmans, Rotterdam
- Museumhuizen van Hendrick de Keyser
- Kerkenproject van de Oude Groninger Kerken
- Waterloopbos, Flevoland
- Landgoed Elswout, Overveen

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Ontwikkeling van de SIM

Subsidieregeling
Instandhouding Monumenten

Ook de SIM-regeling wordt verbeterd

- Jaarlijks € 12 mln. extra budget voor de SIM
 - € 9 mln. voor gebouwd erfgoed
 - € 12 mln. voor archeologische monumenten
- Subsidiepercentage 50 → 60%
- Evaluatie van de SIM in 2020

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Vragen?